

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 27. februarja 2020 - Leto XXX, št. 9

stran 2

«Vino pijte, nej vodau, repo gejte, nej mesau ...»

SLOVENŠČINA MU JE PRIRASLA K SRCU
stran 4

V MONOŠTRU SPET SLOVENSKI PLES
stran 6

Z AUBOV NA GLAVEJ MISLIMO...
stran 8

»Vino pijte, nej vodau, repo gejte, nej mesau ...«

... so leko trnok na gausti čuli najgir Varašanci, šteri so na fašensko nedelo zadvečerka, v malo oblačnom, depa toplom februariskom vrejmeni vö s svoji iž staupili. Tau sta med djufkanjom dostakrat skričala *Fašenek pa Lenka* na začetki povorkke (felvonulás), štero so od Slovenskoga doma do centra Monoštra že več kak dvajsto paut držali člani Društva porabski slovenski penzionistov. »Inda svejta so fašenki odli od rama do rama. Mi, slovenski penzionisti, pa štejmo etak pokazati lidam, s sterimi vtjüper v etom varaši, v etoj krajini živemo, ka buma eštje flajnsno vejmo skakati, če trbej, vejmo norijo tü rediti,« nam je raztomačila glavna organizatorica

s Sakalauvec tö, štere je pripelala županja *Valerija Rogan*. »Penzi-
flajnsne biti,« je v črnem gvanti, s črnim vacalejgom pa dugim

Prva kak liki bi se napautili v center Varaša, so se fašenki zbrali pred Slovenskim domom

onisti so nam tö pomagali, gda smo lanjsko leto držali borovo gostüvanje,« je ovadila soorga-

nausom tomačila *Valika Časar*. Včasik za tejmi grdimi babami je stapo Ciganj s Ciganjicov pa do-

de cujzeli, ka bi nej samo od zvüna gledali povorko, litji aktivno sodelovali v njej,« je pripovedjala Klara Fodor, ino rejsan, gda so maškare do centra Monoštra prišle, so tam kuzminski mlajši nutpokazali svojo domanjo šego 'korinö'. »Tau je skoro kak borovo gostüvanje, samo ka se pri nas ne ženi dekla z baurom, liki pojep z ednov lejпов korinöv. Tau se vej, samo te, če se je v vési niške nej oženo,« nam je raztomačila voditeljica dramskoga krožka *Jožica Pükaš*.

Policaigje so cejlo središče dojzaprli, dozdašnjim goslarom pa so se pridružili eške člani DU Rogošovci s skupinov *Neman časa ino Trio Vetrnica* s Štajerske.

fankerarge, depa če je štoj oči na veuke opro, je svete Tri krale tö leko srečo.

Vrejmen je rejsan pomagalo organizatorom. »Že lani sva tazagnala zimau, zatok je letos nega,« sta bila gvüšniva *Fašenek Laci Nemeš* pa *Lenka Pišti Gyeček*. Ka bi pa čalarija vödržala, pa bi zimej ranč na kraj pameti nej prišlo, ka se povrné, so čalarice pred Slovenskim domom zakürile veuki odjen.

Na dvoriški je plesalo mlado ino staro, pa če rejsan so maškare nutpozvali, so znautra tö nej enjale s plesom. Našiva padaša *Fašenek pa Lenka* pa sta tak na visiki zdigivala nogé, ka se nam za kusto repo pa dugi len letos tö gvüšno nej trbej bodjati ...

Šaularge s Kuzme so nutpokazali svojo fašensko šego, v šteroj se pojep s »korinöv oženi

»Té z badjüsi mi je 12 mlajšov vküpnakaröpö!«

Zdrüženi veseli goslarge s Petrauvec pa Gederovec so cejlo paut volau redili

»Naš gözöš že tapatalejska« - največ fašenköv je bilau z Društva porabski slovenski penzionistov

Raufenkera je v Varaši nej mogo na streje plejzditi

Gda so se povrnaule k Slovenskomi domi, so čalarice veuki odjen zakürile

povorkke, predsednica društva *Klara Fodor*.

Rejsan se je od Hotela Lipa napautilo više stau veseli maškar, štere so sprevajali goslarge *Što ma čas* z Gornji Petrauvec pa *Vinski bratje* z Gederovec. Med fašenki je bilau kauli tresti gostov

nizatorica povorkke v delavskom gvanti.

Ka aj bi maškare ležejšo paut mele, je poštijo gormelo pet čalaric. »Dosta dela mamo: zapelavamo moške, iščemo nauve mlade čalarice pa nosimo srečo. Do torka moremo eštje

sta mlajšami. »Igrat odi po svejti pa mlajše rédi. Očo mamo, kak aj zdaj mater najdemo?!« se je z možaum *Ferinom* korila *Hugi Meggyes*.

Za »srečnov« držinov so stapali šaularge z goričke Kuzme. »Naš veuki ciu je, aj bi vse bole mla-

Začnilo se je koražno plesanje, domanje ženske so - kak že cejlo paut - flajnsno ponüjale slatke kroflinö, friško skaldje pa žmano palinko. Plesale so apaticice, medicinske sestre, Ciganjice pa male bábe, sükali so se baratke, bohocke, železničarge pa rau-

Program sta finančno podprla: *Fundacija Bethlen Gábor* in *Urad za Slovence v zamejstvu*. (Kejp na 1. strani: *Fašenek, Lenka, Ciganjice* pa čalarice so tradicionalne porabske maškare.)

-dm-

»Ohranjala sem le dragocene stvari in jih predajala drugim«

Véliká dvorana sombotelskega Muzeja Savaria se je 12. februarja popoldne napolnila do zadnjega kotička. Čeprav so razpoložljive stole hitro zasedli, so kar naprej prihajali predstavniki domačega kulturnega in prosvetnega življenja ter člani gostiteljskih civilnih organizacij - med drugimi Zveze krščanskih izobražencev (KÉSZ), Sombotelske slovenske samouprave, Slovenskega kulturnega društva Avgusta Pavel, Fundacije

»Preko lepe pesmi lahko spoznamo lepoto« - z Judito Pavel se je pogovarjala novinarka Iboyla Tanai

Muzeja Smidt in Muzejskega društva Železne županije. Po prihodu so se vsi napotili k prvi vrsti, kjer jih je prisrčno sprejela drobna, sivolasa, nasmejana ženica. Bil je njen dan - Judito Pavel so prisotni pozdravljali ob visokem, 95. življenjskem mejniku.

Preden bi spregovorila slavljenka sama, so ji s porabskimi ljudskimi pesmimi voščili člani pevske skupine Sombotelske spominčice. To ni bilo slučajno: pred šestnajstimi leti je bila prav Judita Pavel tista, ki je začela delo s peščico domačih slovenskih pevk. Glasbeni program je bil prepleten s poezijo pesnice Zseni Vármai o lepi starosti.

15. februar 1925 - je z datumom pogovor z jubilancko začela tiskovna predstavnica muzeja Iboyla Tanai. Prosilá je gospo Judito, naj tokrat pripoveduje o sebi, ne pa o svojem znamenitem očetu, prvem prekmurskem poklicnem znanstveniku Avgustu Pavlu. Bilo je res tako, slavljenka je že na začetku priznala, da se je vso mladost pripravljala na poklic glasbenice, po manjših ovinkih pa

je postala glasbena pedagoginja. Prvi službeni spomini jo vežejo na nastop z osnovnošolci v Kőszegu, eden naj-

lepših pa na prijateljsko sodelovanje z »jugoslovanskim« mladinskim pevskim zborom njene sestrične. »Preko lepe pesmi lahko spoznamo le-

Več kot sto udeležencev slavnosti - v prvi vrsti ožja družina jubilancke

poto,« se je nasmehnila gospa Judita, ki je svojo kariero glasbene pedagoginje zaključila prav s Sombotelskimi spominčicami.

Voditeljica pogovora je izpostavila, da se slavljenka močno navezuje na muzej, kjer se je tokratni dogodek odvijal. Kakor je Judita Pavel povedala, si je zmeraj temeljito ogledala prostore ustanove, kadar je prišla na obisk k svojemu očetu, takrat vodji

mestne knjižnice. »Očarali so me etnološki in arheološki predmeti,« se je spominjala slavljenka, ki je svojo diplomsko nalogo iz zgodovine napisala prav o preteklosti Muzeja Savaria. »Tukaj se počutim kot doma,« je dodala vse do danes aktivna članica Muzejskega društva Železne županije, ki je sočlane poleti 2011 peljala po sledih svojega očeta v Transilvanijo. Na nedavnem slavlju so zavrteli kratko videomontažo sekretarja društva Kálmána Tótha, s pomočjo katere so lahko spomine obudili vsi, ki so se udeležili šestdnevne strokovne ekskurzije.

Judita Pavel se je nato znašla v svoji priljubljeni vlogi ohranjevalke spomina na očeta polihistra. Pripovedovala je o transilvanskih profesorskih letih Avgusta Pavla, o njegovi ljubezni do kasnejše žene ter o dopisovanju staršev. Slavljenka je priznala, da čeprav si je želela poklicno pot

glasbenice, jo je oče zmeraj usmerjal v pedagoško poslanstvo. »V mladih letih me ni privlačila katedra, čeprav sem bila prava jetnica knjig,« se je izpovedala Judita Pavel, ki je leto dni študirala tudi ekonomijo. »K sreči mi je dokončanje ekonomske študija preprečila druga svetovna vojna,« je nežna ironija jubilancke nasmehnila prisotne.

Slavljenka je diplomirala kot

profesorica glasbe in zgodovine, slednji predmet je začela poučevati na poklicni šoli v Sombotelu. »Rada sem se

Slavljenki sta čestitali tudi predsednici Iboyla Dončec in Marija Kozar

ukvarjala z vaškimi dečki, saj so imeli posluš za zgodovino,« se je spominjala gospa Judita, ki je svoje dijake pogosto peljala v muzej in zanje prirejala tekmovanja. Učenci pa so svoji profesorici prinašali predmete, ki jih je ona nato podarila lokalnim zgodovinskim zbirkam.

Med študijem na učiteljskišči je spoznala sestre dominikanke, ki so ji dale popotnico za vse življenje. »Naučile so me biti prava kristjanka in tega, da je življenje borba med dobrim in zlom, med resnico in lažjo,« je bila hvaležna Judita Pavel. In tudi za to, da so se tokratnega dogodka prav tako udeležile številne sedanje dominikanke.

Danes se gospa Judita najbolj veseli svoje družine, oziroma vsakdanjih nalog, ki jih dobiva od nje. Želela pa bi tudi, da bi nekdo temeljito obdelal in obelodanil obsežno korespondenco njenega očeta. »Vse življenje nisem počela ničesar drugega, kot le ohranjala dragocene in lepe stvari ter jih predajala drugim,« je svoje poslanstvo strnila jubilancka, preden bi

prebrala pesem Avgusta Pavla »Čudeži se rode tu doli« v madžarskem izvirniku.

»Hvala, da vas je prišlo toliko, zaradi mojega očeta in zaradi mene. Hvala za vso ljubezen in prijateljstvo, ne želite pa mi še dolgega življenja,« je pogovor zaključila Judita Pavel, ki pa je prisotni niso ubogali. Predstavniki Muzejskega društva so zaželeli nadaljnja lepa, delavna leta z montažo iz časopisnih član- kov iz rojstnega

leta slavljenke, medtem ko so drugi izročali cvetlice. Šopek papirnatih spominčic je gospe Juditi predala članica sombotelske slovenske pevske skupine Erzsébet Aranyi, v imenu slovenske samouprave je čestital svétnik Rudolf Cser; vse dobro pa je zaželela tudi predsednica slovenskega društva Iboyla Dončec Merkli. Predsednica slovenske samouprave Marija Kozar je gospe Juditi izročila fotografije iz preteklih petih let, ki jih bo lahko slavljenka dodala svojemu dosedanjemu spominskemu albumu.

»Sok számos esztendőket vígan megérhess«, je voščilo za rojstni dan iz Transilvanije zadonelo po dvorani. Prisotni so v rokah - kot darilo slavljenke - držali podobico o Avgustu Pavlu in mali Juditi, ki je do danes postala priljubljena »Jutka néni« vseh znancev. In ki si je s svojo prijaznostjo, marljivostjo in skromnostjo zaslužila, da je lahko ta visok življenjski mejnik praznovala v tako številnem krogu prijateljev.

-dm-

PREKMURJE

Fašenek

V etom leti je pa tak prišlo, ka majo mlajši, steri odijo v šaulo v jugovzhodnom tali Slovenije - v Posavski regiji, na Koroškem in Štajerskom, pa tudi v Pomurju - te, gda je fašenek, zimske počitnice. Brodim, ka so eni veseli, ka je tau tak, drugi pa bi se radi za fašenek gornaravnali v maske in notpokazali svojim sošolcom v šauli.

Že v preminaučom kedni so tau, ka se fašenek bliža, pokazali kurenti, steri zdaj že neka lejt radi pridejo tudi v Prekmurje naganjat zimo. Ali če poglednemo, kakšno je bilou vreme v zadnjom cajti, je bole tau, ka so naganjali sprtoletje. Tudi našoga (pa tudi vašoga, porabskoga) najbolje znanoga fašenskoga običaja, Borovoga gostüvanja, je pa nej bilou. Znamo, ka je zdaj že neka lejt ta fašenska prireditev, tak v Sloveniji kak na Vogrskom, vpisana v register žive kulturne dediščine, pa ka je lani bila v Sakalovcaj. V Prekmurji so jo nazadnje pripravili pred tremi leti, leta 2017 v Križevcaj na Gorickom. Čiglij je gnesden tak, ka se v dosta naši vesnicaj v zimskon cajti niške ne oženi, tak ka bi leko meli dosta borovih gostüvanj, se tau ne zgodi. Nej je tak nalejki pripraviti tau prireditev, vej pa se trbej za njau dosta pripravlati, nej samo neka dni, cejlo zimo ali ške duže. Pauleg toga so gnesden takši zakoni, ka organizatorom dosta sivi vlasi delajo. So se pa borovoga gostüvanja spaumnili v Murski Soboti, in tau preminauči petek, na mednarodni den turističnih vodnikov, gda so bili v glavnom varaši Prekmurja predstavljene fašenki, tudi takši, stere vidimo na borovom gostüvanji. Španceranje se je končalo v so-boškem gradi, gé so predstavniki Pomurskega muzeja ob pomauči kejpov notpokazali tau staro fašensko šego. Bojim se, ka mo, bar v Prekmurji, borovo gostüvanje pomalek rejsan samo ške po kejpaj in filmaj gledali.

Silva Eöry

Norbert Gerencsér - učitelj slovenskega jezika na monoštrski gimnaziji

Slovenščina mu je prirasla k srcu

Norberta Gerencsérja, ki od začetka letošnjega šolskega leta poučuje slovenski jezik na monoštrski gimnaziji (poleg tega še na srednji strokovni šoli in Osnovni šoli Aranya Jánosa), sem spoznala na začetku šolskega leta 2017/2018, ko je kot diplomant 2. bolonjske stopnje sombotelske visoke šole kot pedagoški asistent začel pomagati pri dvojezičnem pouku na Dvojezični osnovni šoli v Števanovcih. Prav navdušena sem bila nad tem, kako lepo se je kot »čisti« Madžar naučil slovenskega jezika.

Odraščal je v Zalski županiji, v vasi Szilvágy, ki je le okrog 25 kilometrov oddaljena od Dolge vasi. »Moji prvi stiki s Slovenijo so bili, ko smo se z družino odpravili tjakaj, običajno samo natankat bencin za avto. Slovensko besedo sem tu in tam slišal tudi na tržnici v Lentiju, toda slovenska kultura in jezik sta me bolj resno začela zanimati šele takrat, ko sem se po maturi odločal, kaj bi šel študirat. In takrat se mi je utrnila misel, da bi bilo lahko zanimivo, če se odločim za študij slovenskega jezika. Spomnim se še, da sem mami takrat rekel, da bi se v primeru, če ne najdem službe doma, potem lahko zaposlil v Sloveniji,« mi najprej pove in pojasni, da je sicer vedel, da Slovenci živijo tudi na Madžarskem, »ampak to sem vedel bolj po slučaju. Že od otroštva imam namreč dobro prijateljico, katere mama izhaja z Gornjega Senika. Vedel sem, da ona včasih govori nek tak »čuden« jezik.«

Norbert Gerencsér mi še pove, da sta se starša ločila, ko je bil še zelo mlad. Vsak od njiju si je ustvaril novo družino, tako da ima zdaj dva polbrata po mamini in enako po očetovi strani. Po končani osnovni šoli in gimnaziji v Lentiju ga je torej pot pripeljala v Sombotel, kjer je sprva študiral ruski jezik in književnost, »toda potem sem moral že v prvem letniku dodatno izbrati še en drugi slovanski jezik. Čeprav sem imel možnost, da izberem tudi kroatistiko, sem se odločil za slovenščino. Tretja izbira je bila se nemški jezik, ki sem se ga poleg angleščine učil že

prej v osnovni in srednji šoli, kot nekakšen rešilni jopič, če mi učenje obeh slovanskih jezikov ne bi šlo dobro od rok.« To se seveda, kot vidimo zdaj, ni zgodilo: »Profesorici na slovenski katedri, Iboľya Dončec Merkli in Elizabeta

ne da dobro naučiti, če tudi sam ne vložim še nekaj dodatne energije. Norbert Gerencsér si je pri učenju slovenskega jezika veliko pomagal, in tako je še danes, tudi s poslušanjem slovenske popularne glasbe, poleg tega si s pomočjo Youtube

diral, saj sem po končanem dodiplomskem študiju slavistike moral opraviti še pedagoške predmete. Na gimnaziji so se mi dijaki v začetku zdeli malce zaprti, zdaj, ko smo se že dobro navadili drug na drugega, pa je veliko lažje.«

Kar se tiče življenja v Monoštru, kamor se je preselil lani jeseni, prizna, da ga še vedno vleče nazaj v Sombotel, »saj imam tam veliko prijateljev, poleg tega se tam tudi več dogaja kot tu. Dejstvo pa je, da zdaj dveh ur vožnje tja in nazaj ne bi zmož, saj imam na gimnaziji 19 ur, na osnovni šoli 9 in na strokovni šoli 6 ur slovenskega jezika tedensko, poleg še privatne ure in tečaj slovenskega jezika, ki ga organizira Zveza Slovencev na Madžarskem.« Opaža še nekaj, in sicer, da v Monoštru življenje ni nič cenejše kot v središču Železne županije, »kar je najbrž posledica tega, da smo blizu Avstrije.«

Za konec pogovora sva pogledala še v prihodnost. Kje se vidi čez deset let. Bo ostal v Porabju? Odgovori mi, da ima trenutno »pelleni načrt«, v okviru katerega želi narediti ustrezno pedagoško kvalifikacijo, ki mu bo omogočila, da bo na gimnaziji tudi razrednik. »To je ena želja, druga pa, ker letos nimam maturanta, da bi v naslednjem šolskem letu kateri od mojih učencev opravljal maturo iz slovenskega jezika. Želim narediti tudi izobrazbo za prevajalca. Že nekajkrat so me poklicali iz Budimpešte, da bi rabili prevajalca. Rekel sem, da tolmačenja ne sprejemem, ker je to res zelo težko delo. V prijateljskem krogu sem se že malce preizkusil in videl, da tolmačenje in prevajanje ni eno in isto. Lahko imaš violino in ni rečeno, da znaš igrati na njo. Jaz imam znanje slovenskega jezika, ga uporabljam, tudi poučujem, tolmačenje pa mi ne bi šlo. Pisno rad prevajam, posebej iz slovenščine v madžarščino,« je na koncu še poudaril Norbert Gerencsér. (Slika na 1. strani: S porabskimi šolarji.)

Silva Eöry

Fotografije: Silva Eöry in osebni arhiv Norberta Gerencsérja

Norbert Gerencsér je skoraj vedno nasmijan

Emberšič Škaper, sta me res veliko naučili, poleg tega sta mi slovenski jezik približali na tak način, da mi je res prirasel k srcu. In ne samo jezik, tudi Slovenija kot država mi je postala ljuba. Še posebej sta

kanala rad ogleda tudi kakšno televizijsko oddajo. In kakšni so bili občutki, ko si je v Sloveniji prvič upal govoriti slovensko? Pravi, da ima podobno izkušnjo kot z ruščino: »Ko sem šel v drugem letniku en semester

Norbert Gerencsér v družbi svojih profesorici s fakultete Iboľye Dončec Merkli in Elizabete Emberšič Škaper

se z menoj veliko ukvarjali v času mojega magistrskega študija na drugi bolonjski stopnji, ko sem bil njun edini študent. Predavanja so potekala kot v družinskem krogu. Veliko smo se pogovarjali o različnih, tudi usakdanjih rečeh in samo zato se lahko zdaj slovensko pogovarjam skoraj o vseh temah. V veliko pomoč so mi bili tudi lektorji in lektorice, ki so k nam prihajali iz Slovenije.«

Seveda se nekega tujega jezika

študirat v Moskvo, sem tam doživel ta preklap, da sem v ruščini začel tudi komunicirati. Kar se tiče slovenskega jezika pa je bilo tako, da sem leta 2015 obiskoval seminar slovenskega jezika, kulture in literature. In v tistih dveh tednih, ki sem jih preživel v Ljubljani, sem slovensko prvič tudi aktivno spregovoril.«

V Porabju zdaj torej poučuje slovenščino že tretje šolsko leto: »Ko sem bil na števanovski osemletki, sem zraven še štu-

»Slikarstvo je poklicanost, ki ji dosledno sledim«

Utrujeni igralki ... Ples Lene ... Pletenje las ... Dremavi deklici ... Silhueta ... To so naslovi nekaterih od slik, ki

no jo ob slikanju na platno zaposlujeta še grafika in plastika, lani poleti pa se je udeležila 18. Mednarodne likovne

ze. *Jože Hirnök* je nato pozdravil navzoče, med njimi slovensko generalno konzulko *Metko Lajnsček* in predsednika Državne slovenske samouprave *Karla Holca*. »Dolžni smo dati talentom iz Monoštra možnost, da se predstavijo v Slovenskem domu. Še pose-

fesor *István Szántó*, slikarski mentor razstavljalke. »Umetnost se lahko poučuje, in tudi potrebno se je je učiti,« je dejal likovnik in poudaril, da se talent brez marljivosti morda izgubi. »Stroga disciplina daje znanje in veselje do dela,« je citiral *Augusta*

»Slikarstvo je prava pot razstavljalke,« je dejal mentor *István Szántó* - ob njem dijakinja *Hajnal Papp*, pesnik *László Devecsery* in podpredsednik ZSM *Jože Hirnök*

Del občinstva, ki so ga sestavljale vse generacije

so do sredine marca na ogled v razstavnem prostoru Slovenskega doma v Monoštru. Pol ure pred otvoritvenim dogodkom 14. februarja si je stvaritve velikega formata ogledoval le likovnik *István Szántó*. »Ponosen sem, da je ta mlada slikarka moja učenka,« nam je začel pripovedovati profesor umetniške gimnazije v Sombotelu. »To je njena prva samostojna razstava z naslovom 'Deklice', slike te 18-letne učenke pa so odlične. Upodobila je svoje prijateljice, s katerimi se vsakodnevno srečuje in z njimi deli svoje probleme. Tonaliteta slik je nekoliko mračnejša, kljub temu pa se vidi, da so to mladi ljudje s svetlo prihodnostjo.«

Kmalu je v dvorano vstopila tudi avtorica razstave *Hajnal Papp*, rojena Monoštrčanka. »Naslikala sem osebe, ki jih dobro poznam, tako sem lahko prikazala njihov značaj. To me najbolj zanima: ljudje, situacije in odnosi; kako se medsebojno dotikamo, kako vstopamo v svet drug drugega.«

Mlada slikarka nam je še zaupala, da se z risanjem ukvarja od zgodnjega otroštva, za umetniško srednjo šolo pa se odločila intuitivno. Trenut-

kolonije v Monoštru. »Nabrala sem si veliko novih izkušenj. Vsak umetnik je izrazil svoje poglede, ob slikarskih tehnikah smo razpravljali tudi o marsičem drugem. Zdaj smo znanci na družbenem omrežju in spremljamo dejavnost drug drugega,« se je na avgustovsko ustvarjalno sobivanje spominjala *Hajnal Papp*.

Preden jo je kremljanje gostov v dvorani preglasilo, nam je mlada razstavljalca še razkri-la svoj način ustvarjanja. »Večinoma sem kot referenco uporabila fotografije, s tem da sem pogosto spremenila barve. Če mi je bila všeč kakšna druga slika, sem prevzela njen barvni svet. Tako sem lahko bolje upodobila vzdušje.«

V razstavnem prostoru so kmalu vstopili profesorji in sošolke mlade ustvarjalke, ob njih pa še tudi njena stara mati, *Porabska Slovenka*. »Že v otroških letih je najraje risala, večinoma cvetlice. Nikoli si pa ne bi mislila, da zna tako lepo slikati. To je za neko babico nekaj najlepšega, če vidi, kako sposobna je njena vnukinja,« je ganjeno dejala *Ana Sukič* iz Slovenske vesi.

Podpredsednik Slovenske zve-

bej, če imajo slovenske korenine,« je dejal podpredsednik, ki je omenil, da je ta prostor do sedaj gostil več kot sto razstav. Tokratna pa mu je še kako pri srcu, smo slišali.

Dobitnik literarne nagrade *Attila Józsefa*, uveljavljeni pesnik iz Sombotela *László Devecsery* že dolgo spremlja delovanje *Hajnal Papp*. Tokrat je v Monošter pripotoval, da bi odprtje njene razstave popestril z branjem svojih pesmi, med katerimi so bile nekatere posvečene prav tej mladi umetnici. Potrebno pa je še dodati, da je razstavljalca tudi sama ilustirala eno od pesniških zbirk literata.

»Ta niz slik nakazuje obetavno umetniško pot,« je svoj otvoritveni nagovor začel pro-

Renoirja, opozoril pa je, da lahko šola preda le 'majhne misterije' - pravi 'veliki misterij' je kasnejša samostojna umetniška pot. In proti tej uspešno koraka *Hajnal Papp*, je zaključil mentor *István Szántó*.

»Moja velika želja je bila, da bi razstavljala v domačem Monoštru,« je prisotnim zaupala mlada umetnica, ki meni, da je tokratni izbor neke vrste 'zaključek dosedanje poti'. Na vprašanje o prihodnosti je še pristavila, da se je prijavila na študij slikarstva v Peču: »Slikarstvo je poklic. Ta beseda skriva v sebi, da si 'poklican'. Sama čutim to poklicanost, in ji sledim, kolikor je le mogoče.«

-dm-

Razpis delovnega mesta

Državna slovenska samouprava, lastnica *Radia Monošter d. o. o.*, objavlja razpis za delovno mesto direktorja d. o. o. Nadaljnje informacije na spletni strani

www.slovinci.hu.

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Nej slobaudno rogovje pobirati

Železna županija je edna med tistimi županijami, gde je dosta goščé, zavolo tauga pa divjadi. Pri nas v Porabji, gde se že samo malo njiv dela, dosta več kvara napravijo pavrom kak tam, gde več hektarov je vküper. Zavolo tauga je eden največji problem za tiste, steri pri nas še kaj pauvajo, divjačina. Leko ka dosta goščé mamo v Porabji, depa tau vedeti trbej, ka se divjačina v lasej bola samo skriva, na njive pa v ograćenke pa pride djest. Zdaj pozimi, gda sploj nej bilau snega, djeleni, srne dosta ležej preživjo kak te, gda je velki mraz pa snejg. Če je krepka zima, te je djagar-dje morajo polagati. Tašoga reda telko haska zato majo, ka djelenje rogovje, ka njim februarja dolazleti, bola na ednom mestu ostane, tam gde se zdržavajo. Gda je tašo vremen kak zdaj, v več mejstaj si najdejo djesti, bola na velkom tali po gauški so rogovje. Tisti, steri je tak počrnom zbirajo, se tauma fejest veselijo. Zaman štrafajo, če koga zgrabijo, od leta do leta je več taši lidi, steri se s tejm spravljajo. Dosta je taši, steri že »profesionalno« delajo tau, vöpotegnejo draut ali železne vauže pa te z motorami zaženejo djelene, steri se postrašijo pa zraven v draut priletijo. Tam si ore (rogove) dolasčejšejo, tisti, steri je naganjajo pa je samo gorapoberejo. Tak prišparajo čas, več dnevov, ka bi za djeleni odli po goštjaj. Potejm, gda se že vekša količina vküppobere, pozovejo küpce pa za pet gezero forintov za kilo (ali še več) je odajo.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

Plače so se lani zvišale v vseh dejavnostih

Povprečna mesečna bruto plača v Sloveniji je lani znašala 1753,84 evra, s čimer je bila glede na leto 2018 nominalno višja za 4,3 odstotka, realno pa za 2,7 odstotka. Povprečna mesečna neto plača je lani znašala 1133,50 evra. Po podatkih državnega statističnega urada je bila povprečna mesečna bruto plača za leto 2019 v primerjavi z letom 2018 višja v obeh sektorjih: v zasebnem sektorju za 3,9 odstotka, v javnem sektorju pa za 5,4 odstotka. V povprečju najvišjo mesečno bruto plačo so imeli lani zaposleni v dejavnosti oskrba z električno energijo, plinom in paro, znašala je 2628,55 evra. Bruto plače so se sicer lani zvišale v vseh dejavnostih, najizraziteje pa v dejavnostih javne uprave, obrambe in obvezne socialne varnosti, za 8,9 odstotka.

Upokojenec s 600 evri pokojnine bo po novem dobil slabih 20 evrov več

Pokojnine se bodo tretje leto zapored uskladile redno, pred tem so v usklajevanje posegali različni varčevalni ukrepi. Usklajeni zneski bodo veljali od 1. januarja, višje pokojnine pa bodo izplačane konec meseca. Zagotovljena pokojnina za 40 let pokojninske dobe brez odkupa tako znaša 555,76 evra, do zdaj pa je bila 538 evrov. Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje bo za tokratno uskladitev na letni ravni namenil 172 milijonov evrov. Pokojnina v višini 600 evrov bo po 3,2-odstotni uskladitvi višja za 19,20 evra in bo tako znašala malenkost več kot 619 evrov. Pokojnine se bodo konec letošnjega leta uskladile tudi izredno. Po zakonu o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2020 in 2021 ter izredni uskladitvi pokojnin naj bi vsi upokojenci prejeli znesek v višini 6,50 evra.

V Monoštru spet slovenski ples

Po dolgem odmoru je Zveza Slovencev na Madžarskem 15. februarja ponovno organizirala slovenski ples v Monoštru, tokrat v restavraciji hotela Lipa.

Slovenski ples je bil v devetdesetih letih prejšnjega stoletja in na začetku tega stoletja eden najbolj popularnih plesov v Monoštru v pustnem obdobju, na njem se je zabavalo tudi po večsto ljudi, ki so prihajali ne le

Goste je pozdravila predsednica Slovenske zveze Andrea Kovács

iz Monoštra, temveč iz vseh krajev Slovenskega Porabja. V času gospodarske krize se je zmanjšalo zanimanje, vzrok je bil tudi ta, da so organizirali vse več plesov, recimo šole, lovci, razna društva in tudi katoliška cerkev. Zato se je predsedstvo Zveze odločilo, da nekaj časa ne bo organiziralo slovenskih plesov. Na vse to je spomnila tudi predsednica Zveze Slovencev na Madžarskem Andrea Kovács v svojem pozdravnem nagovoru, ko je pozdravila kakih 100 udeležencev tokratnega plesa, do

Plesišče je bilo zmeraj polno

katerega je prišlo prav na njeno pobudo. Pozdravila je tudi generalno konzulko R Slovenije v Monoštru Metko Lajnšček in slovensko zagovornico v madžarskem parlamentu Eriko Köleš Kiss.

Na tokratnem plesu je bilo veliko mladih predvsem z Gornjega in Dolnjega Senika, Sakalovcev, Slovenske vesi in Monoštra. Plesa se je udeležilo tudi nekaj veselih Prekmurcev, veseli smo bili bivšega kuzmiškega ravnatelja, ki je tudi svojčas bil stalni gost slovenskih plesov.

Za dobro voljo gostov je skrbel ansambel D-dur iz Dobrovnika, otvoritveni valček sta zaplesala dva para (Regina in Bálint Labritz ter Kristina Žokš in Szilárd Gyeček) gornjeseniške folklorne skupine. Organizatorji so pripravili tudi bogat srečolov in se zahvalili sponzorjem z obeh strani meje, med katerimi je bilo tudi precej porabskih podjetnikov in posameznikov. Predsednica Slovenske zveze je obljubila, da se bodo slovenski plesi organizirali vsako ali vsaj vsako drugo leto. Glede na to, da je bilo plesišče še tudi ob pol treh zjutraj polno, se ni treba bati, da zanj ne bi bilo zanimanja.

Besedilo in fotografiji: M. Sukič

Porabje, 27. februarja 2020

Obisk v Parlamentu

Člani Komisije za narodnosti Parlamenta so 11. februarja sprejeli delegacijo iz Vatikana. Varovanci Collegiuma Germanicum et Hungaricum so si ogledali stavbo madžarskega Parlamenta in se z zagovorniki ter poslancem nemške manjšine pogovarjali o delovanju omenjene komisije. Med gosti so bili Slovenci, Slovaki, Hrvati, Nemci in Madžari, med njimi tudi duhovnik Gabriel Kavčič, ki slušbuje v koprski škofiji.

F.S.

Predstavitev skupne publikacije

Manjšinski inštitut Družboslovnega raziskovalnega središča iz Budimpešte in

Inštitut za narodnostna vprašanja iz Ljubljane sta 18. februarja predstavila publikacijo z naslovom *Bilateralni sporazum kot oblika urejanja varstva narodnih manjšin*. Predstavitev sta odprla Zsolt Boda, glavni direktor Družboslovnega raziskovalnega središča, in Simon Konobelj, pooblaščen minister veleposlaništva Republike Slovenije v Budimpešti. Publikacijo

sta predstavila urednika Miran Komac in Balázs Vizi. Vabljeni govornika sta bila Ferenc Kalmár, pooblaščenec Ministrstva za zunanje zadeve in gospodarstvo, in Sonja Novak-Lukanović, direktorica Inštituta za narodnostna vprašanja.

F.S.

Sirauta ino straj

Gnauk je živela edna dekličina, štera je edno grdo mačijo mejla. En den se je stara razčemerila ino sirauto od iže zagnala. Dekličina je djaukala ino se po trdoj poštiji napautila v tihinske krajine. Na konci vesi je srečala kokauteka.

Sirauta se je smilila kokauteki, zatok go je pito:

»Kama déš, dekličina?«

»Mačija me je od iže zagnala, dém v tihinski svejt.«

»Leko dém s tebov?« se je ponüdo kokautek.

»Samo poj!« je pravla. »Dva 'va ležej nosila žalost.«

Šla sta dale ino prišla v drugo ves, gde sta srečala mačka.

»Hej, hej, kama pa vüva déta?« je mijavko maček.

Kokautek je tüoma austo, sirauta pa je začnila djaukati:

»Mačija me je od iže zagnala, dém v tihinski svejt. Kokautek me spreva.«

»S sebov me vzemeta?« se je ponüdo maček.

»Samo poj!« je pravla dekličina. »Trgé 'mo ležej nosili žalost.«

Tak so šli ino šli tačas, ka so nej v tretjo ves prišli, gde so srečali pisa.

»Kama pa déte?« je je pito.

Kokautek pa maček sta tüoma ostala, sirauta pa je začnila zdihavati:

»Mačija me je od iže zagnala, dém v tihinski svejt.«

»Leko eške ge z vami dém?« se je ponüdo pes.

»Samo poj!« je pravla dekličina. »Štirge, mo ležej šli v nepoznane krajine.«

Tak so šli dale. Naprej je stapo kokautek, šteri je z oprejitim klünom spejvo, ka bi dekličini žalost s srcá vözagnau. Za njim je üšo maček z zdignjenim répom ino prdeü od veldija, ka leko po tihinski krajinaj klantiva. Za mačkom je stapala dekličina s pünkličom v rokej, za njauv je poskaküvo pes.

Na večer so vsi štirge prišli k ednoma zapüščenoma gradi. Poklonckali so na dveri ino posilili:

»Spüstitute nas v grad! Radi bi spat šli.«

Eden stavec je opro dveri ino pravo:

»Leko spite v tom gradi, depa

ka je nej mogla ranč mukniti nej. Mesto nje se je zgloso kokautek:

»Kak aj dekla pleše s tebov, če pa gvanta nema s sebov?«

vam povejm, ka tü vsakšo nauč eden graubi straj zdrnjativa.«

»Trüdna sem,« je zdihavala sirauta.

»Ka nam leko eden straj naredi?« je biu gizdavi kokautek.

»Aj samo pride! Poklükam ga kak ednoga maloga črva.«

»Aj samo pride!« je fudo maček. »Oči ma vöpoškrabam,

ka ma več nikdar na pamet ne pride, ka bi srejdni noči po gradi odo.«

»Njuga se ne bogim, straja ne poznam!« je mrnjavo pes ino pokazo ostre zobé.

Starček se je čüdivo batrivnoj kompaniji, de je pa pravo:

»Če je tak, te pa samo nutstau-pite!«

Srejdni noči je na grad, gde so spali, rejsan zdrnjariov straj. Tak je začno kričati, ka so vüja bolela:

»Dekla, dekla, hof, hof, poj zdaj plesat z menov!«

Sirauta se je tak prestrašila,

se je že povrno s srebernimi črejlami. Doj je je djau pred sirautov ino začno kričati:

»Dekla, dekla, hof, hof, poj zdaj plesat z menov!«

Sirauta je trepetala ino ostala tüoma, mesto nje pa se je zgloso pes:

»Kak aj pleše s tebov dekla, brezi penez je sirauta!«

Straj je pá premeno. Prva kak liki bi pa prešteli do devet, se je povrno z ednim žaklom zlatá ino ga dojdjau pred sirauto. Te pa je tak začno kričati, ka se je grad trauso:

»Dekla, dekla, hof, hof, poj zdaj plesat z menov!«

Te je začno zranek grtívati. Po staroj návadi je začno kokautek majütati s perautami ino spejvati:

»Kikiriki, dén se bidi!«

Te pa se je straj, šteri je eške nej čüu kokauta spejvati, tak prestrašo, ka je zbejšo tá, od kéc je prišo.

Za en malo je začnilo sunce sijati, s postele pa so gorstanili dekličina, kokautek, maček pa pes. Dekla je na sé djala zlati gvant, obüla sreberne črejlve, v svoj pünklič strausila zlat z žakla ino se povrnaula domau. Gda go je mačija zaglednila tak lejpo ino bogato, se je razpaučila od nevoškénosti.

Dekličina pa je eške dugo žive-la v domanjom rami. Pri njej so ostali: kokautek, maček ino pes. Do konca svoji dni so srečni bili.

Na domanjo rejč obrno:

-dm-

Ilustracija: -mkm-

radiomonoster.hu

... DO
MADŽARSKE

S štipendijami novačijo medicinske sestre

Največji problem javnega zdravstva na Madžarskem je pomanjkanje primerne zdravstvenega osebja, predvsem medicinskih sester, je povedala namestnica generalnega direktorja Državnega centra za zdravstveno oskrbo, zato center že peto leto novači mlade za medicinske sestre ali zdravstvene tehnike s pomočjo štipendij. Mladi dobivajo mesečne štipendije v višini 40 tisoč forintov, če je njihov učni rezultat nad dobrim (3). Drugi pogoj je, da morajo podpisati pogodbo, da bodo delali v javnem zdravstvu vsaj toliko časa, koliko časa so dobivali štipendijo. V petih letih je omenjeni center podpisal pogodbe s 3117 dijaki, 785 se jih je že zaposlilo. Namestnica generalnega direktorja meni, da čeprav v javnem zdravstvu dela kakih 107 tisoč medicinskih sester, jih še zmeraj primanjkuje 5200. Največji problem je, da medicinske sestre zapuščajó svoj poklic in se zaposlujejo na drugih področjih. Od tistih, ki so šolo končale v devetdesetih letih prejšnjega stoletja, v svojem poklicu dela le še polovica, še slabši je položaj generacij, ki so končale po letu 2010, od njih je le tretjina ostala v zdravstvu. Sklicujejo se na težke razmere in slabe plače.

Predsednik parlamenta kaznoval poslanca z 2 milijonoma forintov

Spomladansko zasedanje madžarskega parlamenta je spet zmotil incident opozicijskega (neodvisnega) poslanca Ákosa Hadrázyja, ki je za glavo predsednika parlamenta Lászla Kövérja obesil transparent z napisom Stop propagandi! Kot je pojasnil v svojem blogu, je protestiral zaradi tega, ker - po njegovem - vlada želi, da bi opozicijski poslanci verjeli njenim lažem, ki naj bi jim tiho prisluhnili na zasedanjih parlamenta. On ni pripravljen sodelovati v tej »igri«, saj meni, da država nima več normalnega parlamenta. S to akcijo je protestiral tudi proti strogim določilom pravilnika, ki jih opozicija imenuje le »zadruga za usta« in ki precej strogo kaznujejo poslance, če se jih ne držijo. Stroga pravila precej omejujejo predvsem opozicijske poslance pri izražanju mnenja ali nezadovoljstva. Tokratni incident je bil kaznovan z enodnevnim suspenzom poslanca, ki bo moral ob tem plačati tudi 2 milijona forintov (približno 6.000 evrov) globe.

Z AUBOV NA GLAVEJ MISLIMO, KA SMO MLADI

Po obödi sem prišo kejpje gledat v Slovensko ves k tetrici Iluški Bartakovič, po domanjom Bütostji. Mena tau nej na misli

»Tau so dve sestere, brat pa dja, dja sem tista, stera babo drži v rokej. Tau je nin doma na sonžata bilau dolavzeto, depa

»Gda smo vö s šaule prišli, te smo v gauštjo delat odli ali pa na granico, zato ka drugoga dela nej bilau. Na taum tjeppi se tau vidi, kak v gauštja delamo, gnauk smo flanco sadili, sledkar smo okapali, bilau tak, ka smo vejke žgali. Dja sem tam na srejdji tjeppa, če dobro vejm, te je nas logar dolavzejo. Tau delo vsigdar v leti bilau, tašoga reda smo vsigdar radi bili, ka smo si malo pejnez leko prislüžili.«

- Je eden taši tjepp tü, gde pioniri stojijo, vi ste tö med njimi?

»Pa vejš, ka sem med njimi, dja sem tam na srejdji. Tau je v Mikosszéplaki bilau. Nej sem sama bila, z menov je bila še Poposka Panka. Zdaj sem sedemdesetdevet lejt stara, te tjepp je samo malo menje star kak sedemdeset, tak ka tau je že nej zdaj bilau.«

- Na taum kejpji ste že malo vekši, sto so tau pa ka ste töj delali?

»Tau so tisti, steri so radi szindarab (gledališko igro) špilali pa taši, stera je nej sram bilau. Dja sem tü stara baba bila. Dja tü na srejda stodjim pa Štejmplinski Tibi, s tauga že samo edna žive, drugi več eden nej.«

- Več taši kejpov sem vido, gde je borovo gostüvanje bilau, depa je eden taši kejp, steroga sem nikdar nej vido

gda je borovo gostüvanje bilau, so zabadali. Gda smo nazaj v krčmau prišli, te so tau svinjau dočas raznokpobrili pa te s tauga so djeli. Vidi se

krat, gda si tak gunčimo, ka ednoga tü boli, drugoga tam boli, edni tau pravijo, ka gda so naše materé telko stare bile kak zdaj mi, one so vacalejk

Tetica Iluš z možaum med prebiranjom kejpov

prišlo, ka tašoga reda penzionisti počivajo, istina, ranč tau sem nej znau, kelko je vöra. Depa tau je malo špajnsno bilau, gda so tetica Iluš po tjeppje

sto redo tjepp, tau že ne vejm. Bijo je taši tö, gde so stariške tö paulek, samo zdaj sem ga nej najšla.«

- Te kejp, steri je zdaj dolav-

Iluš se je nej v bejлом gvanti zdavala

šli v ižo, gazda so me odtistec pozdravili. Leko, ka so betežni, sem si mislo, depa nika sem nej pravo. Gda je že cejli sto puni kejpov biu, gnauk se je samo gazda tö skazo pa etak pravo: »Etašoga reda, gda se nadjejno, müva z ženauv si vsigdar malo dolaleževa pa malo počivava«. Te sem že mislo, ka nejsem najbaukšoga reda prišo, depa nej tak bilau. Kak tetica Iluš tak gazda so z veseljem pokazali pa pripovedjali od svoji stari kejpov.

- Tetica Iluš, sto so na taum malom, najstarejšom kejpji dolapostlikani, gde štirje stojijo?

Bila je pionirka tö; kejp je bijo napravleni v Mikosszéplaki

spadno, je tisti, steroga smo cejli cajt iskali pa za vruga smo ga nej najšli. Ka se na taum kejpji vidi?

na borovom gostüvanji. Tau je pa tau, ka svinjau zabadajo.

»Tü v Slovenskoj vesi prvin,

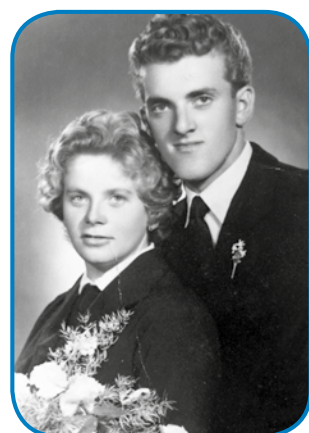
Mala Iluš z babov v rokej;

s padaškinjov sta meli gnake kabate

na tjeppi, te gda so zabadali, je lüstvo že gornaravnjano bilau.«

- Tau ste vi v taum lejpom kabati?

Iluš pa Pityu na zdavanjskom kejpji

»Edna sem dja, druga pa moja padaškinja z Varaša. Fejst smo radi bili, gda smo nauvi kabat nase leko djali, zato ka vsakši nej emo tašoga tistoga ipa. Tau že ne vejm, če sem s svojoga služja küpla te kabat ali stariške so mi ga küpli.«

- Na taum kejpji se že ženita, cejla vaša družina je dolavzeta, depa mena je tau špajnsno, ka v kmičnom gvanti ste, zakoj?

»Tau je zato, ka te sem dja že kusta (noseča) bila, pa te so tau fejst držali, ka tašoga reda nej slobaudno bilau bejli gvant goravzeti. Vidiš, kak moja mati tak od moža mati pa še vacalejk majo. Dosta-

nosle. Mi si zdaj aube goradujemo pa mislimo, ka smo zdaj mladi.«

- Na taum malom kejpji z možaum pa z dövma detetoma se šetate, gde je tau bilau?

»Tau je v Varaši bilau pa se po jardi (pločniki) šetamo, leko ka smo na sladoleđ šli.«

- Nej, bola pri meši ste bili, zato ka ste fejst vönaravnjeni?

»Nej gvüšno, zato ka če smo mi v Varaš šli, kakoli je bilau, mi smo se zato opravljali, lepau oblekli, nej smo tak šli, kak smo doma odli.«

- Na taum kejpji je gvüšno 1. maj, zato ka je niša povorka (felvonulás) dolavzeta.

»Tau smo iz Židane fabrike šli na povorko, tašoga reda smo vsigdar malo penez tü dobili. Gda smo zgotauvili, te smo iz tej pejnez malo nika spili pa podjeli pa smo se lopau meli. Stokoli pravi, zato je nej vse lagvo bilau, prvin tö nej, te smo se bola poštüvali pa vküperdržli kak zdaj, drugo pa tau, ka je veselo bilau, zato ka smo puno norije bili.«

- Zdaj ka ste v penziji, zdaj vam pa še baukše dé, nej?

»Tak je, zdaj smo tak lopau ta doma, gda se nadjejno, te malo počivamo, vöra, vöra pa pau, pa te delamo pomalek tadale.«

Karči Holec

Pod Srebrnim brejgom ...

... se na oba kraja žmetni guči čüjejo. Na enom kraji madžarski Orbán, na drugom kraji slovenski Janša.

Viktor Orbán se z EU že skur bojna. Na, eške dobro, ka je ta bojna bole gezikovna. EU njemi doj dava, ka njegva politika nej demokratična gé, un pa EU-ni nazaj zabrüsi, ka EU nej demokratični gé. Eške vsefele drugo se je povejdalo, eden neške popistiti. Sto istino ma, od toga zdaj na tom mesti nede guča, depa vsikši za sebe istino ma, tak EU kak Orbán sta za sebe najbolje gvüšniva.

Na slovenskom kraji Srebrnoga brejga se ranč tak od Orbána na velki guči pa čüje. Depa nej zavolo njegve svaje z Evropo. Najbole zatoga volo, ka un pa njegvi pejneze davajo za televizijo pa novine, stere kcuj k političnoj partiji Janeza Janše slišijo. Od toga se zdaj tak na velki guči, ka se slovenska politika znouva najšla na skliskom podi. Najbole prejgen je dojstaupo s svojoga stauca, polonje ministrov se je razbejžalo, čaka se na nouvi parlament. Zdaj pa, prva do nouve volitve (választások), že začnejo eden drugoga smijcati, Na, nej z noužicom, liki s svojimi gučami. Gezikovna bojna se je že začnila.

Od toga, ka Orbánovi pejneze davajo za tisto televizijo, se že dugo guči pa pravijo, ka tou je istina gé. Tadale se špelulejra, ka dé za velko bautu. Če Janša najbolje prejgen grata v Sloveniji, de Orbáni nika nazaj mogo dati. Ka bi aj njemi dau? Samí mislite o tom.

Komi naj zdaj človek spoj eške kaj vörvle? Janša je od toga, od madžarski pejnez vcejlak tiüma, Orbán guči, kak sta Madžarska pa Slovenija velkivi pajdašici, modrijaste glave pa vse takše pa ovakše vejo vödati.

Ka bi vse vküper eške bole zapleteno bilou, se je eške šport kcuj zmejšo. Na pragi so kvalifikacije za Evropsko prvenstvo v košarki. Slovenci se na Fibo (Evropska federacija za košarko) čemerijo, ka je madžarskoj reprezentanci dopistila, ka leko eden cejli teden več trenejrajo za kvalifikacije, kak pa tou slovenska reprezentanca leko. Tou pa samo zatoga volo, ka so nekšne pokale doj povedali, pa zdaj več časa majo.

Če sta se v tou kcuj zmejšala Janša pa Orbán, niške nika ne vej, se ranč od toga ne guči. Srebrni brejg je tö tiüma pa eške tadale na svojom mesti stodji.

Miki Roš

FORUM ZAGOVORNICE NA DOLNJEM SENIKU

Slovenska zagovornica v madžarskem parlamentu Erika Köleš Kiss se je 14. februarja na Dolnjem Seniku srečala s svojimi volivci.

Navzoče je seznanila z aktualnimi stališči madžarske vlade na področju narodnostne politike, govorila je o lastnem delu in prizadevanjih za prihodnost skupnosti ter o razvojnih načrtih območja.

Pogovarjali so se tudi o vsakodnevni vprašanji narodnostne stvarnosti, o mož-

kulture ter o vlogi slovenskih narodnostnih samouprav in o Gospodarskem razvojnem programu Slovenskega Porab-

nostih ohranitve in razvoja materne jezika in slovenske

civilnih organizacij. Zbrane je informirala tudi

ja, ki ga je madžarska vlada podprla v vladnem odloku. Govorila je predvsem o aktualnih možnostih programa, ki se bo začel izvajati letos. Omenila je tudi vladni program pod imenom »Madžarska vas«, ki ponuja nadaljnje možnosti tudi za razvoj porabskih vasi. Opozorila je tudi na pomembnost popisa prebivalcev leta 2021.

Forum je organizirala Slovenska samouprava Dolnji Senik. *F.S.*

TEKMOVANJE V ATLETIKI

13. februarja 2020 so v Monoštru v športni dvorani na osnovni šoli Széchenyi organizirali tekmovanje v atletiki, ki so se ga udeležili tudi učenci iz DOŠ Števanovci. Več kot polovica učencev naše šole je tekmovala v različnih panogah. V svojih starostnih skupinah so dosegli naslednje rezultate:

Yvett Čizmar je zmagala v teku in skoku v daljino, zato je dobila dve zlati medalji. Gertrud Bedi je dosegla 1. mesto v metanju medicinske žoge. Zsombor Schmidt je končal na 1. mestu v teku in na 3. mestu v skoku v daljino. Anett Vajda je končala na 2. mestu v skoku v višino. Fružina Baráth je dosegla 2. mesto v skoku v daljino, Márton Dorogi 2. mesto v skoku v višino.

Ádám Korandi je končal na 3. mestu v skoku v daljino, Tamara Hojsa na 3. mestu v skoku v višino. Zsófia Szájer je dosegla 3. mesto v skoku v daljino.

Njim posebej čestitamo, ponosni smo tudi na vse naše učence, ki so sodelovali, toda niso dosegli vidnih rezultatov. Hvala učiteljici telovadbe Marietti Szalai, ki jih je pripravila, in učitelju Laciju Domjanu, ki jih je pospremil v Monošter.

Agica Holecz, ravnateljica

Pustovanje v Sakalovcih

16. februarja je bila pisana in glasna glavna ulica v Sakalovcih, kjer so domačini pripravili maškarako. Našemljeni vaščani so se po krajši povorki vrnili v kulturni dom, kjer so jih čakali krofi in druga mikavna peciva. Izbrali so tudi najboljše maškare. Med otroki je zmagala ovčka Bogi, med odraslimi baročna dama, med družinami pa Vikingi.

Ogledali so si tudi prispevek o lanskem borovem gostüvanju, ki ga je pripravilo uredništvo Slovenskih utrinkov.

LRH

»Z BAUGOM ZA DOMOVINO INO SLOBAUDNOST«

Vleti 1703 so se prauti Habsburgom znauvič zdignili nezadovolni Madžari v krajini Hegyalja. Za svojoga prejd-njoga so zdaj odebrali *Ferenca II. Rákóczina*, šteroga dejdek pa oča sta badva bila erdeljskiva kneza (fej-

sodacke bogate kurije robili. Oktobra 1703 je Rákóczi že 30 gezero, leta 1706 pa že 80 gezero sodakov emo, tau so bili zvekšoga tlačani (jobbágyok) ino nekdešnji vitezi z gradov, pa eške Thökölyna »Krucí« ino »haj-

1703 so ništerni njini čapati že pod Bečom stali. Prijatelški francusko-bavarski šeregi pa so nej v pravom cajti prišli, zatok so Labanci vsikdar krepši grtúvali. Če rejsan so Kruci meli legendarne sodačke voditele (*János Bottyán, Ádám Béri Balogh, Tamás Esze*), so vekše bitke dostokrat zgibili te tő, če je je dvakrat telko bilau. Cesarska sodačija je bole vönavčena bila, mejla je baukše škéri, Kruci so pa komaj kakši štük meli. Rákóczina šereg je vsikdar menjši grtúvo - v drügoj polovici bojne je komaj 20-25 gezero sodakov cujslišalo -, dosta oficérov je prejk na drügo stran stau pilo. Donk ga je državni djilejš v Szécsényi septembra 1705 za »voditela« (»dux«) odebro, grato je »vrhovni glavár« (»vezérlő fejedelem«) Vogrske.

zero moškov bilau, cesarski šeregi pa so šteli že več deset gezero sodakov. Jožef I. je znauvič ponüdo mér, šteroga pa je po en par meješnom premišlavanji general *Sándor Károlyi* vzeu. Če rejsan je Rákóczi - na dalečnjom Polskom - prauti toma biu, so papér apriliša 1711 podpisali. Amnestijo so dobili vsi, šteri so prisegnili na vörnost Habsburgom, pun-

se skrivali na Vogrskom ali živeli na tihinskom) ino jim pomaga pri törskoj bojni prauti Beči. Cesar *Karel III.* pa je dojoblado Osmane ino dau nutspisati v mér, ka aj »izdajатели domovine« *Ferenczi Rákóczini* poiškejo nauvi, končni dom na Törskom.

Tak je knez z en par svojimi padašami do svoje smrti leta 1735 živo v malom törskom

Na »stari« 50 forintaj vidimo portret *Ferenca II. Rákóczina* (kejp *Ádáma Mátyókina*)

delmek), njegva mati *Ilona Zrínyi* ino njeni drügi mauž *Imre Thököly* pa veuka neprijatela bečki cesarov. Eške v mlašeči lejtaj so Rákóczina odpelali na Češko, ka bi tam ježuiti z njega Habsburgom lojalnoga, vörnoga katoličana napravili. Gda se je v vözraščeni lejtaj povrno na söverno Vogrsko, so ga prijatelški velikaši nagučali, aj ne trpi, ka cesarski dvaur dale mantara njegvo lüstvo. Rákóczi je od francuskoga »sunčnoga krala« *Ludvika XIV.* proso pomauč, depa najšli so njegvo pismo ino ga zaprli v vauzo. Gda je od tistec vujšo, je svojim lidam poslo zastale z napisom »Cum Deo pro Patria et Libertate« (»Z Baugom za domovino ino slobaudnost«) ino zdigno rabuko prauti Habsburgom. Vküppozvati sodačijo, v šteroj bi gospaudge ino pavri vküper služili, je bilau žmetno delo. V svojom patenti (rendelüvanji) je Rákóczi augustuša 1703 vödau, ka tistim pavrom, šteri v njegvi šereg nutstau pijo, več nede trbölo porce plačüvati. Nej pa je dopüsto, ka bi njegvi

duki« tő. Kak oficéri so pri njem služili visiki ino mali nemešnjaki s Tiszántúla, s Prekodonavja (Dunántúl) pa so ma nej steli pomagati. Domanji Srbi, katoličanjski Rovatke ino erdeljski Sasi so ostali vörn Habsburgom, zmejs so se pa Nemci, Rusini ino Slovaki s söverne Vogrske postavili na Rákóczina stran.

Vleti 1704 so erdeljski velikaši brodili, ka leko nazajdobjo svoj samostojen rosag: juliuša so *Ferenca Rákóczina* odebrali za kneza. Premišlaval so o nauvom padaštvi s Törki, depa prijatele so iskali med protestantskimi voditeli v Zahodnoj Evropi tő. Ranč tistoga ipa so se Habsburgi s Francuzami svajüvali za španjolski tronuš, zatok je krau *Ludvik XIV.* ranč tak dosta penez poslo Rákóczini.

Vogrske sodake so po staroj tradiciji zvali »Kruce«, te pa so se cesarskim neprijatelom conali »Labanci« (tau prej pride s košarasti lasulj njini oficérov - »lobonc«). V prvi mejšecaj so Kruci s svojimi lékimi konjami skoro vsikdar gvini, na konci leta

Nauvi cesar *Jožef I.* je ponüdo rokau Krucom, tisti pa so terdjali, aj leko svojoga krala pá slobaudno odeberajo pa aj vse vöre gnake baudejo. Cesar se je nej njau, zatok je državni djilejš v Ónodi leta 1707 od Habsburgov krajvzeu vogrski tronuš ino Erdeljsko zdrüžo z Vogrskov. Madžarskim nemešnjakom pa se je nej vidlo, ka so njim tő zapovödali plačüvanje porcov. Eške več: državni djilejš v Sárospataki je leta 1708 vrlim paverskim sodakom obečo grünt ino slobaudnost.

Rákóczi je gorprišo, ka brezi vinešnje pomoči ne more gviniti. Törki ino Francuzi so šafarüvali, zatok je prijatele isko med Rusami pa Bavarami (bajorok). Njegve senje pa so nej istina gratale, zatok je Osmanom obečo ništerne vogrske krajine ino graubo veuke porce.

Zmejs, ka se je knez tak po Evropi anglo, je v sodačiji Kruco več samo 10-12 ge-

Spominska iža Rákóczina v törskom varaši Rodostó (Tekirdag)

tarski nemešnjaki so najzajdobji svoje grünte. Pavri so se napautili domau, žalostno so spejvali: »Nega bole nesrečnoga od pavra / njegvo trplenje je globše od maurdja.«

Zavolo rabuke je Vogrska donk nej tak lagvo zopodla kak Češka ali drüge dedne dežele (örökös tartományok), eške itak se je leko prauti postavljala centralizaciji ino germanizaciji s strani bečkoga dvaura. Na tau lepau kaže, ka so 1. majuša 1711 na pauli pri vesnici Nagymajtény Kruci samo svoje zastale v zemlau piknili, nej pa svoje pükše. Amnestija bi velala za Rákóczina tő, un pa se je v ednom oprejtom pismi gorproso zavolo podpisanoga méra. S Polske se je odpelo na Francusko ino dale isko pomauč, ka bi leko nauvo rabuko zdigno prauti Habsburgom. Leta 1716 so ma Törki tanačivali, aj vküppozové svoje sodake (šteri so

varaši Rodostó (Tekirdag), gde je žalosten pa apatičen piso svoje spomine (»Vallo mások«). V tistom cajti je njegvi mladi pomočnik *Kelemen Mikes* svojoj tetici pošilo »Pisma s Törške«, štera so ranč tak eden veuki kinč vogrske literature.

Pepu *Ferenca Rákóczina* pa njegve materé *Ilone Zrínyi* je dau vogrski rosag leta 1906 domau pripelati - gde je tisti cug nimo pelo, so pavri vseposedik molili ino djaukali. Rákóczi pa *Imre Thököly* stogita od leta 1955 na Trgi herojov v Budimpešti med najvejšimi vogrskimi krali. Če rejsan so se njija bojne prauti Habsburgom nej posrečile, guči o tisti časaj vnaugo vogrski ljudski pesmi ino dosta lepe literature. Tau svedoči, ka - če rejsan je bila tau edna bojna brezi vüpanja prauti veukoj premauč - je v spomini ostala kak »sveta bojna Madžarov«.

-dm-

PETEK, 28.02.2020, I. spored TVS

6.20 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 9.05 Zimski počitniški program, 9.05 Počitniški krompir, 11.00 TV-izložba, 11.15 Vem!, kviz, 12.00 Štirinožni kozmonavti, ruska dokumentarna oddaja, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Tarča, Globus, Točka preloma, 15.20 Mostovi - Hidak, magazinska informativna oddaja, 15.55 TV-izložba, 16.10 Gibčna Timea, kratki dokumentarni film, 16.2 Varuška nindža: Dobrodošli v Stanadižu, nizozemska nadaljevanka za mlade, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Zadnja beseda! 18.00 Infodrom, 18.15 Pujsa Pepa: Juretov prijatelj, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.55 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Čuki legende, koncert ob 30-letnici skupine, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.05 Kinoteka: Križana ljubimca, japonski film, 0.45 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.10 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.05 Napovedujemo

PETEK, 28.02.2020, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.00 Napovedujemo, 8.30 Videotrak, 9.15 Prislunimo tišini: 250 let Beethovnevega ustvarjanja, 9.55 Alpsko smučanje - svetovni pokal: alpska kombinacija (M) - superveleslalom, 11.00 Dobro jutro, 12.50 Slovenski magazin, 13.25 Alpsko smučanje - svetovni pokal: alpska kombinacija (M) - slalom, 14.30 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 14.55 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja, 15.35 Južna Koreja - uspeh za vsako ceno, francoska dokumentarna oddaja, 16.50 Migaj z nami, oddaja za razgibano življenje, 17.25 Nordijsko smučanje - svetovni pokal: smučarski skoki (M), 19.25 Videotrak, 20.00 Doktorica Fosterjeva (II.), britanska nadaljevanka, 21.00 Povračilo, francosko-španski film, 22.40 Televizijski klub: Zvezda slave, 23.35 Zadnja beseda!, 0.15 Videotrak, 0.45 Nordijsko smučanje - svetovni pokal: smučarski skoki (M), 2.30 Info kanal

SOBOTA, 29.02.2020, I. spored TVS

6.15 Kultura, Odmevi, 7.00 Otroški program: Op! 10.25 Osvežilna fronta: Ekipa, 10.55 Ugriznimo znanost: Bi nam lahko zrasla nova roka?, oddaja o znanosti, 11.25 TV-izložba, 11.40 Tednik, 12.40 Na Glas! 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 13.50 TV-izložba, 14.05 Zadnja beseda! - izbor, 15.00 Bolnišnica New Amsterdam (I.), ameriška nadaljevanka, 15.55 Ekipa Bled, slovenska nadaljevanka, 16.30 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Duhovni utrip, 17.35 Alpe-Donava-Jadran, 18.00 Ozare, 18.10 Ambienti, 18.40 Hej, hej, Šapice!: Sladki zajtrk, risanka, 18.45 Mandi: Pazi!, risanka, 18.55 Dnevnik, Sobotni dnevnikov izbor, Utrip, Šport, Vreme, 20.00 Joker, kviz, 20.55 Kaj dogaja? Z Jonasom, 21.20 Prevara (V.), ameriška nadaljevanka, 22.25 Poročila, Šport, Vreme, 22.50 Sedmi pečat: Kaj počnemo v mraku, novozelandsko-ameriški film, 0.15 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.40 Dnevnik, Sobotni dnevnikov izbor, Utrip, Šport, Vreme, 1.35 Napovedujemo

SOBOTA, 29.02.2020, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.00 Videotrak, 7.00 Najboljše jutro, 9.15 Pozabljeni Slovenci: Lili Novy, dokumentarna oddaja, 9.55 Alpski magazin, 10.25 Alpsko smučanje - svetovni pokal: superveleslalom (Ž), 12.25 Alpsko smučanje - svetovni pokal: superveleslalom (M), 13.45 Nogomet - državno prvenstvo: Rudar : Olimpija, 23. kolo, 15.55 Nordijsko smučanje - svetovni pokal: smučarski skoki (M), ekipna tekma, 17.50 Migaj z nami, oddaja za razgibano življenje, 18.20 Avtomobilnost, 18.55 Deskanje na snegu - svetovni pokal: paralelni veleslalom, 20.10 V spirali laži, francoski film, 21.40 Zvezdana, 22.35 Tu smo - vaši smo, Lačni Franz - 40 let, 0.05 Videotrak, 1.10 Nordijsko smučanje - svetovni pokal: smučarski skoki (M), ekipna tekma, 2.55 Info kanal

NEDELJA, 01.03.2020, I. spored TVS

7.00 Živ žav, otroški program, 9.15 Govoreči Tom in prijatelji, risanka, 9.25 Žogomet: Sojenje, avstralska otroška nadaljevanka, 10.00 Nedeljsko bogoslužje, 10.55 Sapa ljubezni in čarovnija izdih, 11.05 Simfonični orkester RTV Slovenija, Stefan Milenković in Mihail Agafita, 11.25 Ozare, 11.30 Obzorja duha, 12.05 Ljudje in zemlja, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 Čuki legende, koncert ob

30-letnici skupine, 14.50 Turizem 365: Vzhajajoči turizem Poljske in Makedonije, 15.25 3/4, bolgarsko-nemški film, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Vikend paket, 18.40 Muk: Ribice zrastejo v ribe, risanka, 18.55 Dnevnik, Politično s Tanjo Gobec, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 20.00 V imenu ljudstva, slovenska nadaljevanka, 21.00 Intervju, 21.50 Požig, dokumentarni film, 23.15 Poročila, Šport, Vreme, 23.40 Operne arije: Basbaritonist Marcos Fink (W. A. Mozart: Don Juan), 23.50 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.15 Dnevnik, Politično s Tanjo Gobec, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 1.10 Napovedujemo

NEDELJA, 01.03.2020, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.00 Napovedujemo, 6.40 Videotrak, 7.30 Duhovni utrip, 7.45 Koda, 8.20 Glasbena matineja, 8.45 Od Rusije do Irana - prečkanje divje meje, potopis, 9.40 Alpsko smučanje - svetovni pokal: veleslalom (M), 1. vožnja, 11.10 Alpsko smučanje - svetovni pokal: alpska kombinacija (Ž) - superveleslalom, 12.40 Alpsko smučanje - svetovni pokal: veleslalom (M), 2. vožnja, 14.10 Alpsko smučanje - svetovni pokal: alpska kombinacija (Ž) - slalom, 15.25 Nordijsko smučanje - svetovni pokal: smučarski skoki (M), 17.25 Rokomet - liga NLB: Jeruzalem Ormož : Celje P. L., 18.55 Deskanje na snegu - svetovni pokal: paralelni veleslalom, 20.10 Žrebanje Lota, 20.20 Dinastije: Levi, koproducijska dokumentarna serija, 21.15 Agata Christie - kraljica kriminala, nemška dokumentarna oddaja, 22.10 Gianni Rijavec, koncert na gradu Kromberk, 23.05 Vikend paket, 0.25 Kaj dogaja? Z Jonasom, 0.55 Videotrak, 1.45 Alpsko smučanje - svetovni pokal: veleslalom (M), 1. vožnja, 2.40 Alpsko smučanje - svetovni pokal: veleslalom (M), 2. vožnja,

PONEDELJEK, 02.03.2020, I. spored TVS

6.30 Utrip, 6.45 Zrcalo tedna, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.00 TV-izložba, 11.15 Vem!, kviz, 11.55 Prišla je sreča (I.): Ko sva se spoznala in se zasovražila, italijanska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Profil: Midge Ure, 14.15 TV-izložba, 14.30 S-prehodi: Matija Rupel, 15.05 Rojaki, oddaja o zamejcih, 15.20 Dober dan, Koroska, 15.50 TV-izložba, 16.05 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Zadnja beseda! 18.10 Malčki: Mačka v zraku, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.55 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tednik, 21.00 Studio City, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Pisave: Sebastijan Pregelj, Suzana Tratnik in Mitja Čander, 23.30 Glasbeni večer, 0.15 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.40 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.35 Napovedujemo

PONEDELJEK, 02.03.2020, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.00 Napovedujemo, 9.30 Videotrak, 10.15 Otroški program: Op! 10.50 Obzorja duha: Tom Uzhunnalil, 11.25 Dobro jutro, 14.00 Dober dan, 14.50 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek: dr. Dan Podjed, 15.40 Človek, kam greš?, dokumentarni feljton, 16.25 Turizem 365: Vzhajajoči turizem Poljske in Makedonije, 17.15 Ljudje in zemlja, 18.00 Prišla je sreča (I.): Ko sva se spoznala in se zasovražila, italijanska nadaljevanka, 19.00 Otroški program: Op! 19.25 Videotrak, 20.00 Od Rusije do Irana - prečkanje divje meje, 20.50 Victor Hugo - državni sovražnik, francoska nadaljevanka, 21.45 Severna Koreja in ZDA - šopirjenje z jedrskim orožjem, francoska dokumentarna oddaja, 22.40 Platonov, priredba gledališke predstave SNG Drama Ljubljana, 23.55 Videotrak, 0.30 Info kanal

TOREK, 03.03.2020, I. spored TVS

6.20 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.00 TV-izložba, 11.15 Vem!, kviz, 11.45 Prišla je sreča (I.): Ko si me objel, italijanska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Studio City, 14.25 TV-izložba, 14.45 Duhovni utrip, 15.00 TV-izložba, 15.15 Potepanja - Barangolások, 15.45 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Koda, 18.05 A veš, koliko te imam rad: Kje je Lisička Rdečka, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.55 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Joker, kviz, 20.55 Venezuela - prekletstvo nafte, italijansko-nemška dokumentarna oddaja, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.05 Pričevalci: Ivo Kralj, 0.20 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.45 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.40 Napovedujemo,

TOREK, 03.03.2020, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.00 Napovedujemo, 9.45 Videotrak, 10.35 Pisave: Sebastijan Pregelj, Suzana Tratnik in Mitja Čander, 11.05 Dobro jutro, 13.25 Dober dan, 14.20 Alpe-Donava-Jadran, 14.50 Avtomobilnost, 15.35 Lepa Vida ali film o hrepenenju, dokumentarna oddaja, 16.45 Joker, kviz, 17.45 Prišla je sreča (I.): Ko si me objel, italijanska nadaljevanka, 18.50 Moja soba: Pred, po, resničnostna oddaja, 19.25 Videotrak, 20.00 Adijo, lakota, nizozemska dokumentarna oddaja, 20.55 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek, 21.50 Najsrečnejši dan Ollija Mäkija, koproducijski film, 23.20 NaGlas!, 23.35 Zadnja beseda!, 0.20 Videotrak, 0.55 Info kanal

SREDA, 04.03.2020, I. spored TVS

6.20 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.00 TV-izložba, 11.15 Vem!, kviz, 11.55 Prišla je sreča (I.): Ko sva sklenila dogovor, italijanska nadaljevanka 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Intervju, 14.20 TV-izložba, 14.35 Osmi dan, 15.10 Mostovi - Hidak, magazinska informativna oddaja, 15.40 Rojaki, oddaja o zamejcih, 15.50 TV-izložba, 16.05 Male sive celice: OŠ Gustava Šiliha Laporje in OŠ Leskovec pri Krškem, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Naravni parki Slovenije: Geopark Karavanke, 1. del, dokumentarna oddaja, 17.55 50 knjig, ki so nas napisale: Fran Levstik: Martin Krpan, 18.00 Zmedi gre v Zakajzato: Škrge, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.55 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Film tedna: Alice in župan, francosko-belgijski film, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Panoptikum, 23.50 Naravni parki Slovenije: Geopark Karavanke, 1. del, dokumentarna oddaja, 0.20 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.45 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.40 Napovedujemo

SREDA, 04.03.2020, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.00 Napovedujemo, 9.35 Videotrak, 10.20 Koda, 11.00 Dobro jutro, 13.20 Ambienti, 14.00 Vikend paket, 15.25 Nordijsko smučanje - svetovni pokal: smučarski tek, sprint, 17.15 Nogomet - državno prvenstvo: Celje : Maribor, 24. kolo, 19.30 Videotrak, 19.50 Žrebanje Lota, 20.05 Jonas Kaufmann, tenor za vse čase, angleški portretni film, 21.10 Moje mnenje, 22.00 Deklina zgodba (I.), ameriška nadaljevanka, 22.55 Požig, dokumentarni film, 0.20 Videotrak, 0.50 Nordijsko smučanje - svetovni pokal: smučarski tek, sprint, 2.25 Info kanal

ČETRTEK, 05.03.2020, I. spored TVS

6.20 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.00 TV-izložba, 11.15 Vem!, kviz, 11.50 Prišla je sreča (I.): Ko sem te poslala na zmenek z Nunzio, italijanska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Moje mnenje, 14.25 TV-izložba, 14.40 Slovenci v Italiji, 15.10 Moj gost/Moja gostja - Vendégem, portretna oddaja, 15.40 TV-izložba, 15.55 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 17.55 Na kratko: Risoroman, 18.00 Sovice: Poletni dan, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.55 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Ekstravisor, Vreme, 22.00 Odmevi, 22.30 Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Osmi dan, 23.25 Victor Hugo - državni sovražnik, francoska nadaljevanka, 0.25 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 0.50 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.20 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.15 Napovedujemo

ČETRTEK, 05.03.2020, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.00 Napovedujemo, 9.10 Videotrak, 10.15 Naravni parki Slovenije: Geopark Karavanke, 1. del, dokumentarna oddaja, 11.00 Dobro jutro, 13.15 Dober dan, 14.15 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek, 15.05 Čuki legende, koncert ob 30-letnici skupine, 16.25 Joker, kviz, 17.25 Biatlon - svetovni pokal: sprint (Ž), 18.50 Videotrak, 20.00 Rusija iz zraka: Evropska dediščina Rusije - od Sankt Peterburga do Volgine delte, rusko-nemška dokumentarna serija, 20.55 Avtomobilnost, 21.30 Circom Regional: Preživela v pokolu na Utovi, koproducijska magazinska oddaja, 21.55 Ambienti, 22.20 M. Šparemblek: Klošarja, tv balet, 22.30 R. Wagner-M. Šparemblek: Somrak bogov, tv balet (pleše Vojko Vidmar), 22.45 Slovenska jazz scena, 23.20 Videotrak, 0.15 Biatlon - svetovni pokal: sprint (Ž), 1.40 Info kanal

SPOZNAJTE ŠOLO SODELOVANJA, ZAUPANJA IN PESTROSTI!

DAN ODPRTIH VRAT NA DVOJEZIČNI OSNOVNI ŠOLI V ŠTEVANOVCIH

4.marca 2020, zjutraj ob 8. uri

V obnovljeni šoli pričakujemo vse starše bodočih prvošolčkov in tudi tiste, ki že imajo otroke v naši šoli.

Posebnosti:

- pouk, prilagojen posameznikovim sposobnostim
- zaupen stik med učitelji in učenci
- pouk slovenskega in nemškega jezika
- krožki (lončarstvo, pevski zbor, šport, slovenska folklorna skupina, rokodelstvo, citre,), tabori in izleti
- mirno in zdravo okolje
- prevoz iz Monoštra z rednim avtobusom

PROGRAM:

8: 00 - 8: 45 Splošne informacije o šoli

8: 55 - 10:35 Ogljed pouka

10: 40 Pogovar

Tel: 06 94-436 006 ali (06 70 361 2598)

ISMERKEDJEN MEG AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS, A BIZALOM ÉS A SOKOLDALÚSÁG ISKOLÁJÁVAL!

AZ APÁTISTVÁNFAI KÉTTANNYELVŰ ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA

NYÍLT NAPOT szervez

2020. március 4-én 8 órai kezdettel.

Felújított iskolánkba nagy szeretettel várunk minden leendő első osztályos tanulókat és szülőiket!

Sajátosságaink:

- egyéni adottságokra építő tanítás
- meghitt, segítő, személyes tanár-diák viszony
- szlovén és német nyelv oktatása
- ingyenes szakkörök (fázekas, néptánc, énekkar, kézműves, diák sport,) táborok, kirándulások
- csendes, egészséges környezet
- a bejáró gyermekek (Szentgotthárd és környéke) ingyenes szállítása

A nyílt nap programja:

8: 00- 8: 45 Általános tájékoztató

8: 55- 10:35 Óralátogatások

Minden osztályban

10: 40 Kötetlen beszélgetés

További információ: Tel: 06 94-436 006 vagy (06 70 361 2598)

Dijaki srednje strokovne šole so dobili trakce

53 dijakov Srednje strokovne šole in gimnazije Béla III. je pred dvema tednoma prejelo trakce z letnicama, ki kažeta, da bodo kmalu zaključili srednjo šolo. Na svečanosti, ki so jo priredili v gledališki dvorani, je ravnatelj Ferenc Korpič izpostavil, da je na začetku svoje poti vsak otrok, vsak dijak kot nebrusen diamant.

»Prepričan sem, da so se dijaki in profesorji »brusili« med sabo in smo na koncu dobili posebne dragulje. Veseli me, da smo tudi mi bili del vašega odraščanja. Ostanite zmeraj posebni, saj cilj naše šole ni, da bi vzgojili povsem enake dijake, temveč da bi našo šolo zapustile osebnosti,« je poudaril ravnatelj.

Svečanosti, ki se je končala z veselimi nastopi dijakov, je sledil ples.

Na naši sliki: razrednik György Papp in razred 3/11/C

LRH

OB DNEVU SLOVENSKE KULTURE V BUDIMPEŠTI

Slovensko društvo v Budimpešti je 15. februarja priredilo program ob slovenskem kulturnem prazniku. V programu so nastopili člani pevske skupine društva, glasbene skupine Porabski trio Zveze Slovencev na Madžarskem in ljudski godci »Što ma čas« z Goričkega. Hvala predsednici društva Agi Kállay za vabilo.

F. Sütő

SLOVENC.HU

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Založnik:
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Jože Hirnök

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
Lendavska 1; 9000 Murska
Sobota; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava, Urad predsednika vlade, oddelek za narodnosti, Zveza Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD. Številka bančnega računa: HU75 11747068 20019127 00000000. SWIFT koda: OTPVHUHB